

Pod lupą...

Newsletter Zespołu Analityczno-Badawczego

ERASMUS+ JAKO KATALIZATOR ROZWOJU KOMPETENCJI CYFROWYCH

Udział organizacji w programie Erasmus+ odgrywa istotną rolę w procesie ich transformacji cyfrowej, szczególnie w zakresie rozwijania kompetencji cyfrowych pracowników oraz osób uczących się. Skala tego wpływu jest jednak zależna od wielu różnych czynników.

Priorytety programu Erasmus+

Transformacja cyfrowa

Środowisko i walka ze zmianą klimatu

Włączenie i różnorodność

Uczestnictwo w życiu demokratycznym, wspólne wartości i aktywność obywatelska

Prezentowane wnioski opierają się na wynikach międzynarodowego badania realizowanego przez FRSE we współpracy z partnerami z 6 europejskich krajów. Respondentami byli przedstawiciele organizacji będących beneficjentami zarówno Akcji 1, koncentrującej się na mobilnościach, jak i Akcji 2, wspierającej współpracę międzyinstytucjonalną.

Aż 61% koordynatorów projektów była zdania, że dzięki realizacji projektu rozwinęły się kompetencje cyfrowe pracowników ich organizacji.

61%

68%

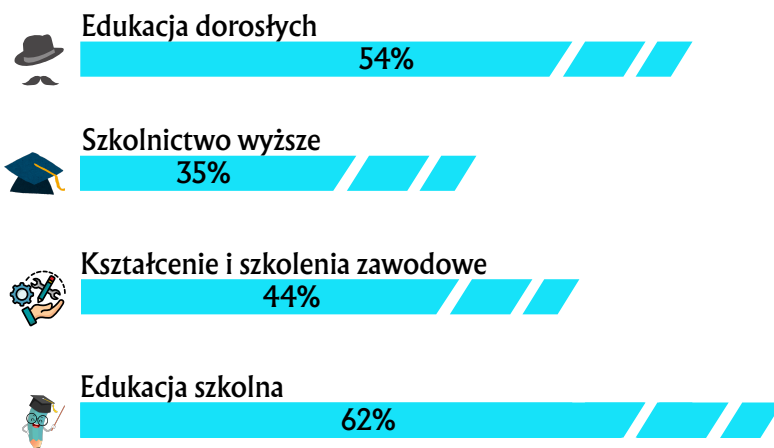
Natomiast 68% uznało, że udział w mobilnościach podnosi poziom kompetencji cyfrowych osób uczących się.

Dane te potwierdzają, że program Erasmus+ stanowi skuteczne narzędzie realizacji "Planu działania w zakresie dziedziny edukacji cyfrowej na lata 2021-2027. Strategia ta jest jednym z kluczowych dokumentów Unii Europejskiej, wyznaczających kierunki dostosowywania systemów kształcenia i szkolenia do wyzwań związanych z funkcjonowaniem w erze cyfrowej. Warto jednak bardziej szczegółowo przyjrzeć się potrzebom w zakresie rozwoju kompetencji cyfrowych, stojącym przed instytucjami edukacyjnymi, będącymi beneficjentami programu Erasmus+.

Nie istnieje jeden, uniwersalny przepis na sukces

Wyniki badania wyraźnie pokazują, że potrzeby i wyzwania związane z rozwojem kompetencji cyfrowych różnią się w zależności od typu organizacji – zarówno pod względem jej wielkości, lokalizacji oraz sektora edukacji, w którym działa. Małe instytucje, zwłaszcza te z obszarów wiejskich, często działają w innych warunkach niż duże, miejskie organizacje, co wpływa na ich możliwości wdrażania rozwiązań cyfrowych.

Odsetek pozytywnych odpowiedzi* na pytanie:
„Biorąc pod uwagę ostatni rok, w jakim stopniu udział w programie Erasmus+ zwiększył Twój ogólny poziom kompetencji cyfrowych?”

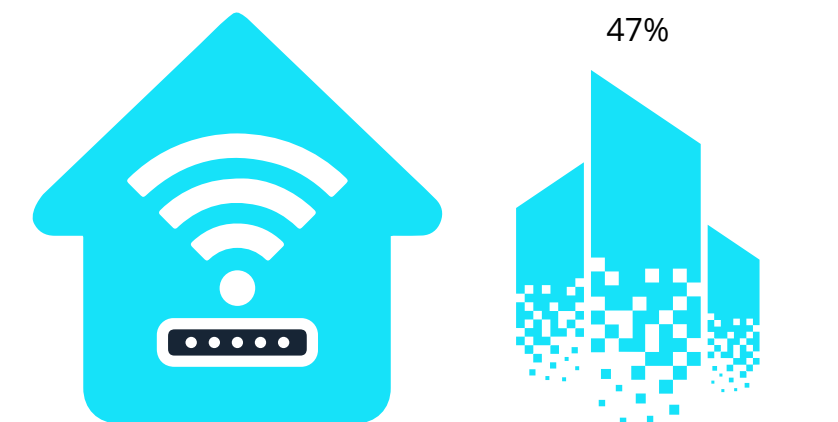

N=1185

Odsetek pozytywnych odpowiedzi* na pytanie:
„Biorąc pod uwagę ostatni rok, w jakim stopniu udział w programie Erasmus+ zwiększył Twój ogólny poziom kompetencji cyfrowych?”

55%

47%

N=1185

Wieś

Miasto

Przykładowo, organizacje z terenów wiejskich częściej deklarowały pozytywny wpływ programu Erasmus+ na rozwój kompetencji cyfrowych kadry, co może wynikać z faktu, że udział w projektach międzynarodowych przynosi im relatywnie większe możliwości rozwoju niż organizacjom z obszarów miejskich. W związku z tym kluczowe jest, aby wsparcie oferowane w ramach programu było elastyczne i dostosowane do konkretnego kontekstu oraz poziomu dojrzałości cyfrowej danej instytucji. Tylko takie podejście pozwoli na skuteczne i trwałe wdrażanie zmian, odpowiadających na realne potrzeby beneficjentów.

*Skumulowane odsetki odpowiedzi „w bardzo dużym stopniu” i „w dużym stopniu”
pełna skala: „w bardzo małym lub wcale”, „w małym”, „w średnim”, „w dużym”, „w bardzo dużym”

„Zarówno projekty Erasmus, jak i eTwinning przyczyniły się nie tylko do rozwoju kompetencji cyfrowych, ale również umiejętności miękkich, językowych oraz kluczowej kompetencji uczenia się, jak się uczyć. Erasmus wniósł nową energię do naszej instytucji, pomagając nam się rozwijać i doskonalić.”
(koordynator projektu z Rumunii)

Wywiady z koordynatorami projektów pokazały, że program Erasmus+ odgrywa kluczową rolę jako katalizator wymiany wiedzy i doświadczeń – najpierw na poziomie indywidualnym, a następnie w relacjach między instytucjami. Dzięki wspólnym działaniom, uczestnicy mają możliwość wzajemnego inspirowania się, poznawania nowych narzędzi i metod pracy, co przekłada się na realne zmiany w praktyce edukacyjnej.

„Nauczyciele wracali [z zagranicznych mobilności] i prowadzili dla nas szkolenia z tego, czego się tam nauczyli, dzielili się swoją wiedzą, zawsze nas zaskakiwali, byli innowacyjni. Wprowadziliśmy wiele nowych rzeczy po tych kursach.”
(koordynator z Polski)

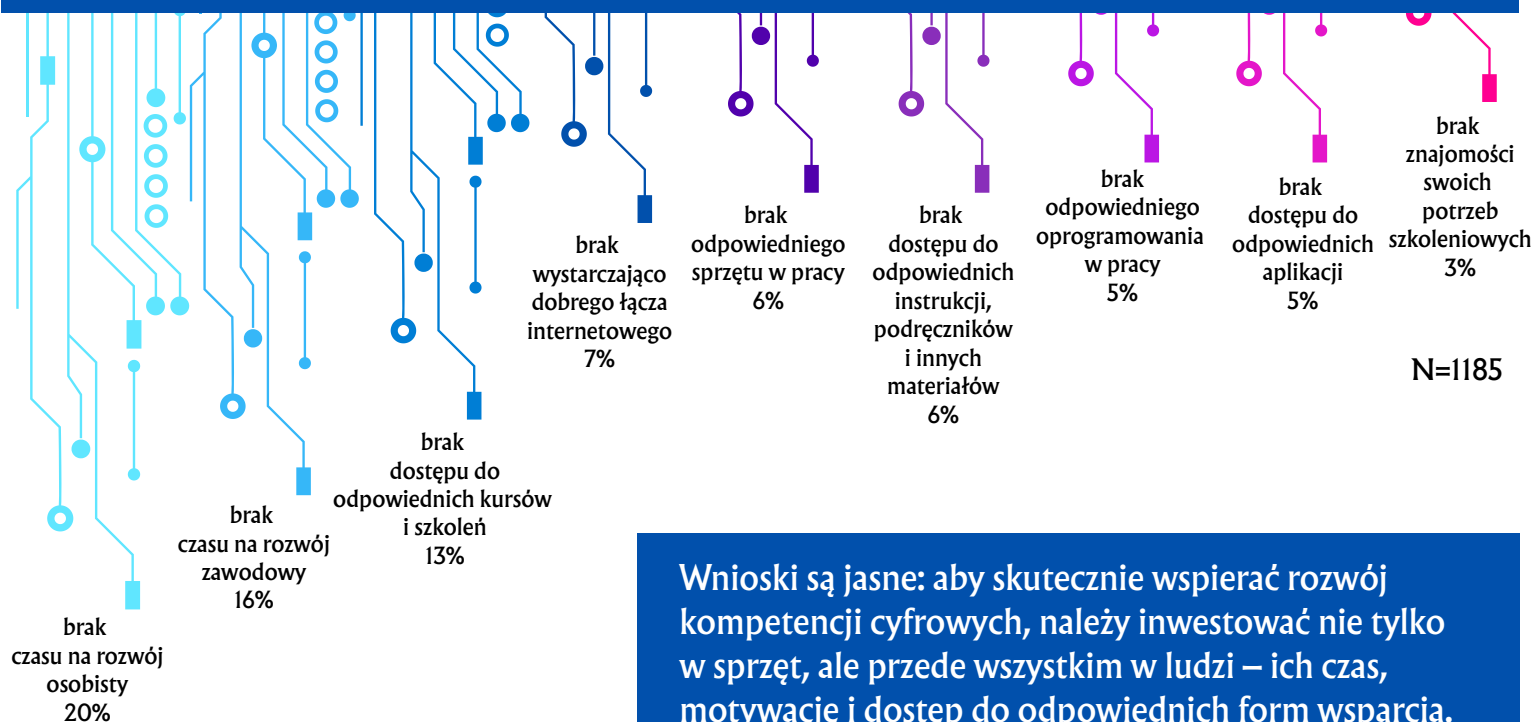
Wnioski z badania są jednoznaczne: uczenie się od siebie – zarówno w ramach zespołów, jak i między instytucjami – jest jednym z najskuteczniejszych mechanizmów rozwoju kompetencji cyfrowych. Dlatego warto utrzymywać i rozwijać przestrzeń współpracy, takie jak sieci, platformy czy partnerstwa projektowe, które sprzyjają dzieleniu się dobrymi praktykami i wzajemnemu inspirowaniu się.

„Nie tylko rozwój kompetencji cyfrowych, ale również innych umiejętności – zarówno w zakresie cyfryzacji, jak i w obszarze komunikacji, wymiany doświadczeń, transferu wiedzy. Bardzo pozytywne doświadczenie.”
(koordynator ze Słowenii)

Technologia to nie wszystko - liczy się człowiek

Analiza danych ilościowych pokazuje, że największe bariery w rozwoju kompetencji cyfrowych nie wynikają z braku sprzętu czy dostępu do internetu, lecz z ograniczeń związanych z czasem i dostępem do odpowiedniego wsparcia rozwojowego. Tylko 6-7% respondentów wskazało na problemy infrastrukturalne, takie jak brak sprzętu, oprogramowania czy stabilnego połączenia internetowego. Tymczasem aż 20% uczestników badania wspomniało o braku czasu na rozwój osobisty, a 16% – na rozwój zawodowy. Dodatkowo 13% wskazało na brak dostępu do odpowiednich kursów, a 6% – do zasobów edukacyjnych, takich jak: instrukcje, podręczniki i inne materiały.

Wnioski są jasne: aby skutecznie wspierać rozwój kompetencji cyfrowych, należy inwestować nie tylko w sprzęt, ale przede wszystkim w ludzi – ich czas, motywację i dostęp do odpowiednich form wsparcia.

„Pomimo naszego skupienia na cyfryzacji, zauważam, że nasza infrastruktura czasami nie nadąża. Każdy uczeń ma laptopa od trzeciej klasy szkoły średniej. Staramy się inwestować jak najwięcej, ale oczywiście możemy korzystać tylko z dostępnych zasobów.”

(przedstawiciel zarządu organizacji z Belgii)

„Myślę, że na początku – jak przy każdej innowacji – pojawia się opór, szukanie powodów, żeby tego nie robić.”

(koordynator projektu ze Słowenii)

O badaniu

Prezentowane dane pochodzą z koordynowanego przez Fundację Rozwoju Systemu Edukacji międzynarodowego badania „Ecosystem of digital competence development in Erasmus+ Programme”, którego celem było zrozumienie, w jaki sposób i w jakim stopniu program Erasmus+ wspiera transformację cyfrową instytucji edukacyjnych oraz rozwój kompetencji cyfrowych kadry.

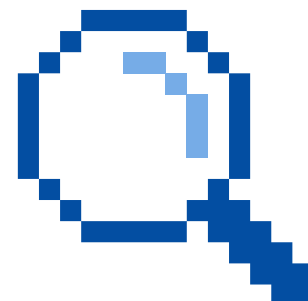

Gdzie było realizowane?

Badanie objęło siedem krajów europejskich: Belgię (Region Flamandzki), Holandię, Polskę, Rumunię, Słowenię, Turcję i Włochy. Analizie poddano cztery sektory edukacji: Edukację szkolną, Kształcenie i szkolenie zawodowe (VET), Szkolnictwo wyższe oraz Edukację dorosłych. Uwzględniono projekty realizowane w ramach akcji Akcji 1. i Akcji 2. programu Erasmus+.

Kiedy było realizowane i jakimi metodami?

Badanie prowadzone było w latach 2022–2025 i miało charakter mieszany, ilościowo-jakościowy. W jego ramach przeprowadzono dwie rundy ankiet online wśród koordynatorów projektów (łącznie ok. 3100 odpowiedzi w ramach 2 pomiarów) oraz 83 wywiady pogłębione: 44 z przedstawicielami kadry zarządzającej i 39 z koordynatorami projektów.

Zapraszamy do zapoznania się z raportem z badania dla Polski, raport międzynarodowy ukaże się jesienią 2025 r.

Chcesz wiedzieć więcej?
Napisz do nas: zab@frse.org.pl

Opracowanie merytoryczne: Karol Sobestjański
Opracowanie graficzne: Monika Mokrzycka

Erasmus+

UNIA EUROPEJSKA

Dofinansowane przez
Unię Europejską